

**Skupština Crne Gore
Predsjedniku Skupštine
G. Aleksi Bečiću**

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO: 23. 11. 2021	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 00-61-2/21-223	
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Shodno čl.187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam poslaničko pitanje Ministru finansija i socijalnog staranja g. Milojku Spajiću:

Što će Vlada i Vaše Ministarstvo preduzeti, da se katastrofalna socijalno-ekonomska situacija u Crnoj Gori sanira, u kojoj u 2/3 crnogorskih opština ima više penzionera nego radnika u čak tri opštine više korisnika socijalne pomoći nego radnika? Uz to, ima oko 60 000 zaposlenih manje nego prije dvije godine, sada oko 145 000, a nezaposlenih oko 55 000, što je čak 20 000 više nego prije dvije godine. Kako je za dvije godine izgubljeno 60 000 radnih mjesta, samo u Podgorici 27 000, može li se sve pripisati pandemiji? Može li se u ovakvoj strukturi privrede realizovati marketinški slogan "Evropa sad"?

Odgovor tražim i u pisanoj formi shodno čl.191 Poslovnika.

Poslanik,

Andrija Popović

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	29. 11	20 21	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-223/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Br: 01- 16887/1

25. novembar 2021. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

- n/r gospodinu Aleksu Bečiću, predsjednik Skupštine -

Poštovani gospodine Bečiću,

U prilogu Vam, shodno članu 191 Poslovnika Skupštine Crne Gore, dostavljamo odgovor na poslaničko pitanje poslanika Andrije Popovića.

S poštovanjem,

Pitanje:

„Što će Vlada i Vaše Ministarstvo preduzeti da se katastrofalna socijalno-ekonomska situacija u Crnoj Gori sanira, u kojoj u 2/3 crnogorskih opština ima više penzionera nego radnika, a u čak tri opštine više korisnika socijalne pomoći nego radnika? Uz to, ima oko 60.000 zaposlenih manje nego prije dvije godine, sada oko 145.000, a nezaposlenih oko 55.000, što je čak 20.000 više nego prije dvije godine. Kako je za dvije godine izgubljeno 60.000 radnih mjesta, samo u Podgorici 27.000, može li se sve pripisati pandemiji? Može li se u ovakvoj strukturi privrede realizovati marketinški slogan „Evropa sad“?“

Odgovor:

Uvaženi poslaniče Popović,

Potpuno sam saglasan sa Vama da je stanje u ekonomiji Crne Gore, naročito na kraju prethodne godine, bilo teško, da ne kažem alarmantno. Međutim, treba imati u vidu da je to posljedica naslijeđenog stanja iz prethodnog perioda, koje je dodatno usložnjeno uticajem pandemije virusa Covid - 19. Posebno zabrinjavaju socijalne prilike u zemlji, kretanja na tržištu rada, kao i položaj velikog broja penzionera i socijalno ugroženih kategorija stanovništva. Stoga, smatram da su neophodne radikalne promjene u kreiranju i vođenju ekonomske i razvojne politike, kako bi ostvarili ekonomski napredak, koji će, kroz poboljšanje životnog standarda, osjetiti svi građani Crne Gore. Međutim, nisam saglasan sa Vama da je program „Evropa sad“ marketinški trik. Naprotiv, ovaj program obuhvata paket odabranih mjera kojima ćemo direktno uticati na ostvarivanje postavljenih ciljeva.

Činjenica je da je pandemija virusa Covid – 19 snažno pogodila crnogorsku ekonomiju, koja je 2020. godini zabilježila pad od 15,3% , ali je i činjenica je da je pandemija ukazala na sve ranjivosti crnogorske ekonomije, odnosno na neadekvatnu privrednu strukturu, uz dominantno učešće sektora usluga i na razvojni model koji se, u najvećoj mjeri, bazirao na investicijama. U prilog tome govore i podaci da se, u periodu od sticanja nezavisnosti 2006., pa sve do predkrizne 2019. godine, smanjilo učešće sektora prerađivačka industrija u BDP-u (sa 9,5 na 4,6%) i sektora poljoprivrede (sa 10 na 7,9%). Pri tome, treba imati u vidu da se radi o sektorima gdje Crna Gora ima nedovoljno iskorišćene resurse i u kojima je moguće ostvariti visok stepen produktivnosti. Sa druge strane, prema podacima Svjetskog savjeta za turizam i putovanja, ukupan doprinos sektora turizma u BDP – u iznosi oko 1/3. Upravo ovakva struktura ekonomije uslovlila je i visoku osjetljivost na eksterne šokove, što je i potvrđeno u godinama pandemije.

Kao što sam prethodno naveo, nepovoljna ekonomska kretanja su se odrazila na socijalne prilike u zemlji, posebno zbog pogoršanja stanja na tržištu rada. Prema evidenciji Zavoda za zapošljavanje, broj nezaposlenih lica na kraju oktobra 2021. godine iznosio je preko 55 hiljada, što je oko 10,5 hiljada više u odnosu na kraj oktobra 2020. i 7,7 hiljada u odnosu na kraj 2020. godine. Pri tome, treba imati u vidu da je rast registrovanog broja nezaposlenih posljedica

ekonomske kontrakcije i snažnog nepovoljnog uticaja pandemije na tržište rada, ali i zbog prijavljivanja lica radi ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu naknadu, koja je bila jedan od oblika podrške države održavanju raspoloživog dohotka. Takođe, uočene su i određene nekonzistentnosti u prikupljenim administrativnim podacima, tako da se radi na unaprijeđenju procedure prikupljanja i obrade statističkih podataka u ovoj oblasti. Cilj je da statistička evidencija bude realna, čime će se značajno olakšati kreiranje mjera ekonomske politike.

Sa druge strane, prema podacima iz revidirane Ankete o radnoj snazi, evidentno je kretanje stope nezaposlenosti u pozitivnom smjeru. Ista je za prvi kvartal 2021. godine iznosila 19,4%, da bi se u drugom kvartalu smanjila na 17,1%, i za 4,1 procentna poena je niža od ostvarene stope nezaposlenosti u IV kvartalu u 2020. godini. Do kraja godine, predviđa se dalji pad stope nezaposlenosti, budući da je ekonomska aktivnost u trećem kvartalu godine bila izuzetno snažna.

Dakle, i pored izazova sa kojima je i dalje suočena, domaća ekonomija u 2021. godini bilježi oporavak koji je iznad svih očekivanja, a rezultat je, prije svega, uspješno realizovane turističke sezone. Očekuje se da će stopa rasta ekonomije u ovoj godini iznositi 13,4%, što je približno projekcijama Evropske komisije i Svjetske banke.

Istakao bih i to da je, i pored realizacije sveobuhvatnih, jasno targetiranih i pravovremenih mjera podrške stanovništvu i privredi, očuvana makroekonomska, odnosno fiskalna stabilnost, te da je ostvaren visok suficit u budžetu tokom ljetnjih mjeseci.

I na kraju, realizacijom predloženog Programa „Evropa sad“ obezbijedićemo, prije svega, značajan rast zarada, smanjenje neformalne ekonomije i pravedniju raspodjelu poreskog tereta. U godinama koje slijede pokrenuće se novi investicioni ciklus - investicioni mini-bum, uz značajno veći kapitalni budžet i realizaciju projekata iz sredstava Ekonomskog i investicionog plana Evropske komisije za Zapadni Balkan. Izvjesna su i značajna ulaganja stranih investitora, shodno relevantnim najavama. Takođe, stvaraće se nove mogućnosti za ulaganja privatnog sektora, nastaviti realizacija ranije započetih projekata, a što je preduslov za generisanje visokokvalitetnih radnih mjesta i rast životnog standarda.

Takođe, reformske mjere i aktivnosti u narednom srednjoročnom periodu biće usmjerene na diversifikaciju privredne aktivnosti, kroz sistemsku podršku proširenju proizvodne i izvozne baze ekonomije, čime će se omogućiti supstitucija uvoza, ali i povećanje izvoza robe i usluga, prije svega, u turističkoj privredi. U tom cilju, obezbijediće se i izdašnija finansijska i institucionalna podrška sektorima prerađivačke industrije, poljoprivredne proizvodnje, kao i sektoru stočarstva i energetike, čime će se, uz adekvatnu primjenu digitalnih tehnologija u svim sferama društveno-ekonomskog razvoja, stvoriti neophodne pretpostavke za oporavak ekonomije i njen dalji razvoj. Na ovaj način, povećaće se njihovo učešće u BDP-u, konkurentnost domaćih proizvoda i izvoz a time smanjiti uvozna zavisnost ekonomije, a što će se pozitivno odraziti i na eksternu poziciju zemlje. Istovremeno, stvoriće se uslovi za povećanje zaposlenosti i zaustaviti odliv kvalifikovanih kadrova iz Crne Gore.